

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
főszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nemadunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl

Borhamisítás és gabnauszora.

Pécs, 1899. április 7.

Darányi miniszter tegnapi beszédének különösen az a része találkozott a képviselőház osztatlan tetszésével, a melyben a borhamisítás üldözéséről és a gabonauszora elleni intézkedésekről számolt be. Nyíltan és leplezetlenül jelentette be, hogy a kormány, élén a miniszterelnökkel, aki mint belügyminiszter ebben a kérdésben kiválóan van érdekelve, azon az uton, a melyen megindult, tovább fog haladni és a hamisítót tovább üldözi és büntetlenül nem hagyja. Ebben a munkájában számít a kormány nemcsak a bortermelőkre, de minden tisztességes borkereskedő közreműködésére. Ebben a tudatban nem törődik a miniszter a személye ellen intézett támadásokkal, még ha ez állásába is kerülne, mert nem az a fő, meddig miniszter az ember, hanem hogy a míg miniszter, teljesítse kötelességét.

Leleplezte a miniszter azokat a jelzőszavakat is, a melyekkel akcióját megbénítani akarták s a melyek szerint a borhamisítás és a gabonauszora üldözése a liberalizmust veszélyezteti, és kijelentette, hogy ő a liberalizmus veszélyét csak abban látja, ha annak uszályába a hamisítás, csalás, uszora és egyéb üzelmek belekapaszkodhatnak. Ki is fejezte azt a meggyőződését, hogy a magyar liberalizmusban

lesz mindig elég erő, hogy ezeket a koloncokat lerázza magáról és megtagadja azokat.

Hát így is lehet a liberalizmust magyarázni? — fogják kérdezni a Tisza-féle liberalizmus emlőin nagyra nőtt politikusok. Hisz a Tisza-uralom kezdetétől fogva mindig úgy értelmezték a szabadelvűség fogalmát, hogy az a kormánypárt erősítésében és föltétlen támogatásában merül ki, azért szabadelvű volt minden intézkedés, amely a szabadságjogokat a kormányzat összes ágaiban következetesen nyirbálta a párturalom megszilárdítására, szabadelvű dolog volt szemet hunyni minden visszaélésre, a közönség folytonos kizsákmányolására, ha a zsákmányból megfelelő osztalék jutott a pártkasszába. S most mindez csak hitvány kolonc lenne, a melyet a liberalizmusnak le kell ráznia magáról?

Nem is olyan nagyon régen volt, mikor egyik helyi újságban nem is egyes fizikai személy, hanem „a pécsi borpiac” irt vezércikket s az üldözés megszüntetését arra a fő-fő argumentumra támaszkodva követelte a kormánytól, hogy ő mindenkor hűséges és áldozatkész támogatója volt a liberális kormánynak s bizony a nagy Aidinger a megmondhatója, hogy ebben mennyire igaza volt annak a vezércikkező „borpiac”-nak. S ime most a liberális kormány megtagadja a közösséget az áldozatkész liberális hazafiakkal s alkalmatlan koloncok gyanánt akarja őket lerázni. Ilyen

liberalizmusért áldozni bizony nem fizeti ki magát!

Hát mi lesz aztán a liberalizmussal, ha a börze liberális lovagjai is erre a tudatra találnak ébredni? Darányi tegnap kijelentette, hogy a gabonauszorának minden áron gátat fog vetni, ha másképp nem megy, törvényhozási intézkedést fog provokálni; ez pedig nem jelent egyebet, mint a börzeszerű üzérkedésnek a föl! népe között való megakasztását. Az eddigi liberális uralom alatt szabadon lehetett kiterjeszteni a határidőzlet áldásait a vidéki ügynökökre is és csinálni kötéseket papiros buzára a parasztemberrel.

Ha a földmivesnek pénz kellett, s mikor nem kell ez neki, nem azt nézték, hogy mennyi a lábón álló vetése, hanem hogy mennyi a birtoka a telekkönyvben s adtak neki pénzt a birtokára s nem a remélhető termésének az értékére. De ezt az ügyletet nem csinálták becsületes kölcsön alakjában, mert hát a korlátlan kamatláb boldog korszaka lejárt, hanem gabonaadást vételt kötöttek, amelyben a parasztember annyi gabonát adott el a pénzkölcsönző ügynöknek, a mennyi az adott pénzből a minimálisan megállapított vételár szerint kifutotta. Hogy annak a parasztnak a várható termése az ekként eladott mennyiségnek még a felét sem érthette el, az nem volt baj, sőt az üzlet épen erre volt alapítva, mert az után a mennyiség után, a

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Reflexiók.

Egy ügyvéd és egy franciskánus barát jó barátságban éltek. Egy vitatkozásuk után kötelező ígéretet tettek egymásnak, hogy aki közülük előbb elhal, megjelenti a másiknak: van-e Isten.

A jelzett ügyvéd egy délután szobájában a divánon feküdt, midőn szobájának ajtaja kinyílt s belépett a barát és feléje közelve mondá: van Isten barátom, van. — S ezzel a látomány eltűnt.

Harmadnapra értesült az ügyvéd, hogy a franciskánus barátja a megjelenés idejében elhalt.

Ki hiszi el, hogy ez megtörténhetett? Én el; — mert hiszek lélekjelenések, víziók s jószálmokban. — Hiszen Hamlet is mondja: több dolgok vannak földön és égen, mintsem bölcselmek álmodni képesek. — Nincsen lehetetlen, csak a törvényeket nem ismerjük, melyek alapján azt megmagyarázhatjuk. Mióta Kant a már rég elfelejtett mágiával, az állati delejesség tanával foglalkozva, a materializmussal szemben megalkotta bölcselmi rendszerét a tér és idő idealizmusáról; mióta Schopenhauer az akarat és képzet jelentőségét megmagyarázta, azóta már sok képtelenség

csak még meg nem fejtett, de alapokkal bíró tünemény lett; — s ha ezen még most mellőzött tudomány meg fogja találni hivatott művelőjét, nem fognak mosolyogni a kételkedők.

Vajjon mi lehet az a kulcs, mely megadja nekünk megfejtését ama megtörtént esetnek. — Ez nem más, mint az akarat. Ki nem hallotta már, hogy mindenki által megérthető példát használnak, hogy egy állandó, szilárd szerelem képes egy közönyösben az érzelme-hasonfokát előidézni. S ennek a végső oka? — az akarat. Egy állatszeliidítő megkérdezte: mi által hat a dühögő vadakra? — felelte: az akarat által. Igen, az akarat, a maga tiszta, minden képzettől lehetőleg elkülönített, a világ lényegét alkotó akarat az, mely uralkodik tér és idő felett.

Az elbeszélte eset kétségkívül vízió volt; s az ügynél alig lehetett szó szoros értelmében vett ébrenlétről s valószínű, hogy az éber elmélet gyöngéden fátyolozott volt, mi által bizonyos, bár gyöngé, álomszerű színezetet nyert. — De még sem volt álom. — Bár a tapasztalat szerint az álomszerv működésében alvást tételez fel, kivételesen éber állapotban is bekövetkezhetik: az a szem, melylyel az álmokat látjuk, éber állapotban így megnyílnak. Ilyen gyöngén fátyolozott ébrenléten, ama rejtélyes bensőnkben elrejtett, a közönséges eszméletbe nem eső, tér és időbeli viszonyok által nem korlátolt, reánk nézve elfá-

tyolozott megismerő képesség, az akarat által, mely az egész ember magva, az álom szervét, éber állapotban is megnyithatja és közli felfedezését az egyénnel.

Ez a látás épen nem fizikai látás, hanem csak álmodás, igazi álmodás. Az álomszerv általi érzékelés. Ha egy távollévő nagyon sóvárogva gondol reánk, alakjának víziója a valóságtól meg nem különböztethetőleg jelenhet meg agyunkban. Igen, mert egyiknek akarata: ez a magán való, — az idő és tér által nincs korlátozva, közvetlenül hathat a másik akaratára; ez által rá hat ennek szervezetre, mely nem egyéb, mint a térben szemlélt akarata. — Az állati delejesség nélkül bizony ez alig érthető.

Látunk ha ébren vagyunk; látunk, ha álmodunk. A képeket az agy dolgozza fel. Éber állapotban a szemléletre, az érzéki ráhatások az érzéki idegektől az agy belseje felé mennek; almunkban mindezek fordított irány s rendben mennek véghez. Éber állapotban a fantázia képe az agyban van, az álomjelenség azonban nem csak az agyban, de az érzéki idegekben is, mert ezek munkája a szervi élet műhelyéből jövő gyöngé viszhangok adják a képeket az álom tüneményeihez.

A közönséges álom különbözik az alvalástól. A közönséges álomra felébredés után emlékezünk; de ha delejes álomból ébredünk fel, nem tudunk emlékezni semmire. A delejes álom a közönséges álomnak fokozata —

melyet a termelő nem szállíthatott, nemcsak a kapott előleg, hanem a kikötött minimális vételár s a gabona valóságos ára közti különbözet is az ügynök zsebébe vándorolt. A parasztnak erre pénze megint nem lévén, az eladott termés és árkülönbözet fejében dobra került a birtoka s kezébe vehette a vándorbotot, vagy beállhatott az agrárszociálisták számát szaporítani mint napszámos.

Ennek a fosztogatásnak aligha sikerül utját állni a miniszter által tervezett szövetkezetek és gabonaraktárak létesítésével. Segíteni fog mindenestre valamilyest, de ez a segítség inkább csak az okos, előrelátó gazdának fog a javára szolgálni, aki különben sem menne bele a gabona-uzsorában dolgozó hiénák hálójába; földmivelő népünk nagy része azonban még — sajnos — olyan rövidlátó, hogy az önszegélyző szövetkezéstől irtózik, másrészt pedig az önként kínálkozó hitelt nagyon is könnyelműen szereti igénybe venni.

Azt kell tehát megakadályozni, hogy a könnyelmű adósságszínálásra ne legyen oly kedvező az alkalom. Törvényben kell kimondani, hogy a gabona-elővétel csak a tényleges termés erejéig érvényes, a mennyiben pedig az előre eladott mennyiség a tényleges termésből nem futná, a kapott többlet vételár egyszerűen, kamat nélkül, vagy legfőlegb a törvényes késedelmi kamattal térítendő vissza, de árkülönbözet semmi szín alatt követelhető ne legyen.

Ez a rendszabály nem lesz akadálya a tisztességes kereskedelemnek, mert a reális kereskedő utána fog nézni, hogy mennyi az a remélhető termés, a melyre előleget ad, de eleje lesz véve annak a lehetőségnek, hogy uzsorakölcsönök gabona-elővételi ügyletek leple alatt köttessenek és soha nem is remélt termések után busás árkülönbözetek bezsebelhetők legyenek.

Mert ideje már, hogy a szabadelvűség fogalma megtisztuljon s alatta ne a visz-

szaelések féktelen szabadsága, hanem a tisztességes társadalom érvényesülése értessék.

H i r e k.

Pécs, 1899. ápril 7.

Szárnyakon a városon át.

(Végre valahára.)

Az idén már nem egyszer mártottuk rózszaszínű tentába tollainkat, hogy kellő költészettel megírjuk a tavasz ébredését.

Fájdalom, mindannyiszor elrontották az égiek eme jámbor szándékunkat, s mi kénytelenek voltunk öles óról, megfagyott embe-
rekről és szánkó-balesetekről referálni, holott redakciónk költőjének fiókjában már közlésre várt egy csomó beküldött: »tavaszi hangulat.«

De most már határozottan konstatálhatjuk a tavasz végleges bevonulását, mit igazolnak a sétatereken a fasorok rügyei, melyek a természet édes költészetével ki-kidugják zöldbóbítás fejcskéiket, no meg az a sok szép leány, kik kacér tavaszi kabátkáikban a korzón végig fakasztják ifjúságunk szívében az édes vágyódás, a szerelem tavaszát.

Elmult a zord idő, vége a rideg fagyoknak, s ha feltekintünk a sejtelmesen fölénk boruló azurkék égre, könnyebbülten sóhajunk föl: — Végre valahára!

(Ismét boldog a magyar!)

Amig az a bizonyos, sokat emlegetett ex-lexes állapot dühöngött, addig vidáman tekintett szét az ember a nagyvilágban, mert nem kellett minden ajtónyitkorgásra ijedten felrebbennie, hogy tán az adóvégrehajtó köszönti rá a »jónapot«-ot.

Hadköteles arany ifjúságunk is bátran járta a korzót-kávéházat, a népfiai pedig bátorságosan kezelték az ekeszarvát, nem kellett attól tartaniok, hogy egyszerre csak meghozzák azt a bizonyos kék cédulát, a melylyel a sorozó bizottság elé hívják a legényt!

Most azonban vége már a gyöngyéletnek az a bizonyos kellemes állapot megszűnt s a végrehajtó ugyancsak erélyesen köszönti rá az emberre, akár a »jó reggelt«-et is.

Ma már látni lehetett az utcán egy ilyen hivatalos alakot, kit ekként szólított meg egy ismerőse.

sujtja. Szánjuk-e őt? Igen. — Kivagyunk-e engesztelődve önmagunkban bűnhődéséért? — az erkölcsi világ-rend érdekéből — igen. — Jó tragédia.

*

Sem a férfinak, sem a nőnek nincs olyan szellemi birtoka, mely egyes-egyedül csak az övé volna. Teljesen egyetértek azokkal, kik a két nem természetének jellemző s egymástól elkülönítő sajátjait nem a tehetségek s erők számviszonyára, hanem a tevékenységi módokra alapítják. A nőnem oly férfi, akit fejlődésében a természet megakadályozott. — Ugyanazon elemeknek más s más arány szerinti csoportosulása (melynél a a nevelésnek van legfontosabb szerepe) teszi a férfit férfivá, a nőt nővé s nem ritkán a férfit nőiessé, a nőt férfissá, amint azt a népek nevelési vagy társadalmi kátéja kisebb vagy nagyobb mérvben követeli vagy parancsolja s egyéb tényezők, mint az éghajlat, származás, életmód, nyelv, vallás, szokás stb. megengedik.

A tevékenységi mód az, mi figyelembe veendő e körülményt illetőleg. Ez alakítja át a férfit s nőt azzá ami. Valamint a testi, úgy a lelki különbözet alapja jórészt az élet feladat különfeleségében rejlik. — A testi szervezetet tekintve a férfi egész fizikuma erőre és izom tevékenységre mutat, míg a női alakot gyöngédség, kecs teszi jellemzetessé. Amazt önállóság, erély, ezt érzelmi bensőség

— Hova tetszik, végrehajtó ur!

A »végrehajtó urnak« tisztelt ur nem szólt semmit, csak hüvelyk ujjával jelentőség teljesen bökött a háta mögé.

Ott aztán meg is volt a magyarázat.

Egy kék zubbonyos rendőr alak bandukolt mögötte, kinek háta közepét — a dob díszítette.

S hogy még keserűbb legyen az állapot nemsokára felkerülnek a tulipiros művirágok is a »bentmaradt« legények kalapja mellé és felhangzik a nóta, hogy azt mondja:

»Verd meg isten a gözkocsi kerekét.«

Aztán mondja még valaki, hogy nem boldog a magyar!

(Némely tévedés.)

Becsés lapunk redakciójának egyik fűrgelábu szemfüles hirhajhásza némely tévedésbe esett a napokban.

Üres óráiban a fentisztelt ur színházba is jár s egyik előadás után történt meg vele ez a história.

Mikor a színházból haza igyekezett, a Király-utcán egy rendőrt pillantott meg, ki hivatalos komolysággal vezetett kezénél fogva egy csinosan öltözött, tizenkét-tizenhárom éves kis leányt. Lapunk fűrgelábujának szöveget ütött a fejébe ez a jelenet, s bizonyára társadalmunk romlottsága, a modern kor mételeyező szelleme jutott eszébe, a születendő ujdonságnak már adván is a címet, hogy »éjjeli lepke«, »a korszellem áldozata« »ifjn bűnös« stb.

Hirhajhászuk »V« betűbe nyujtván lábait, utána iramodott a rendőrnek s lihegve kérdezte.

— Hol fogta kérem ezt a kis leányt? Mit csinált a leányka?

A rendőr egy darabig értetlenül tekintett redakciónk szolgálatkészsére, s bizonyára arra a szűk zubbonyra gondolt a mely a kórház megfigyelő osztályát díszíti, aztán ekként adta föl a szót:

— Hun fogtam? Hát sehun. Ez az én leányom. Színházba vótunk, oszt most hazaviszem.

Derék riportterünk hebegve kérte a bocsánatot, magában boszankodva a füstbe ment szenzáción s ellépett. Azóta folyton azon töpreng, hogy mily szép lett volna ez az ujdonság: »A korszellem áldozata«!

(Gerő meghalt.)

A csaták dühöngő kartács zajában a puskák ropogó hangjai mellett, a fénylő szu-

jellemzik, gyengédebb, lágyabb kedélyét a nyilvánosság durva hatásai sértik. A nő jellemében nem domborodnak ki egyes sajátosságok annyira, hogy az első látásra szembeötölők legyenek . . . A társadalom, a tevékenységi mód a két nemnek különböző szerepet osztott ki az életben. — A nyilvános szereplést lényegében a férfinak, a házi szereplést a nőnek szánta. A külreható tevékenység, szóval minden, mi erőt, küzdést igényel — a férfié; a belső tűzhely, a gyermek ápolása, első nevelése, az aggok gondozása stb. minden, mi báj, könyörületet, a szeretet minden alakzatát és hivatását tételezi fel, — a nőé. A férfit ugyanazért önállóság, a nőt pedig érzelmi bensőség jellemzik. A férfi feje, a nő szíve a társadalomnak. — A nő inkább költészet, mint költő, a férfi bölcselő. A nő hü tükrei: a változókéony jellemek. A férfit szenvedély, a nőt szenvedélyek üzik. A férfi gyakran komoly, a nő többnyire boldog vagy boldogtalan. Eetének törvényei, törvényeinek szelleme, idegeinek rugója: a szerelem. — Az emberi művelődésben ami nagyszerű, az a férfi érdeme; ami pedig gyöngéd s kedélyes az a női befolyás dicsősége.

A nő egy hangszer, mely meg nem szólal magától. A hang pedig, amit ad attól függ aki előidézte. Egy virtuóz ujjai alatt isteni zene; de ha szél cibálja — örült dadogás.

C' est, moi.

de hogy nem a mi értelmünkben vett látás, bizonyítja az, hogy alvalátásra fokozódván, távoli vidékekre is elhat.

Van tehát még valami nem ismert, tér és idő által nem korlátolt képességünk, mely által látunk s egymással közlekedhetünk, egymásra hathatunk. Ez az, a tiszta, minden képzettől elkülönített, magánvaló akarat. — Az ügyvédnek megjelent kép semmi egyéb nem lehetett, mint a barát akarata által, ennek akarata való ráhatás folytán a való érzékeléshez hasonló kép — vízió.

Hogy helyes-e az a hypothezis, nem vitatom; helyes-e az értelmet külön választani az akarattól, vagy ennek ellenében a Kant-Fichte-féle azon rendszer elméletnek adni előnyt, mely az értelmes akaratot ismeri el, — az a felfogás dolga én így hiszem.

*

Minden nő egyéniségében benne van a tragikai jellem csirája, mely őt oly könnyen tragikai hőssé teszi. Szív s kedély tulajdonainál fogva eredetileg jó, egyénisége ép azért hogy nő, rokonszenves; lelkében ideál, szívében azonban emberi vágyak, hajlamokkal, melyeket le kell küzdenie. Ha ez szenvedélylyé fejlődik: romlásának, bukásának lesz oka, mert az erkölcsi világrendet támadja meg azzal, mely ellene fordul s megbuktatja . . . Tragikum az, mert a vétek nincs arányban a bűnhődéssel, melylyel az egyetemes igazság, a fensőbb rend s felfogás alapján a társadalom

ronyok hegyei között gyakran megesik, hogy ha az egyik vezető elbukik, helyébe ugrik a másik bajtárs, élére áll a csapatnak s tovább vezeti a zászló oltalmára.

Műhelyünkben megöltek egy legényt, megölte egy csillogó szempár vakító tüze, ném a csaták vad zajában ugyan, hanem puha kicsiny fészekben, az édes otthon lágy ölében. Csak tréfálva csekély, édes kacérsággal játszott a kis leány a legénnyel, s ez a pajzán játék ölte meg Gerőt azt a fiatal bohó szívű fiút, aki sajtó szívvvel, fásult lelkével szeretni vágyott.

S mert kikacagták, kinevették a maga szerelmes mivoltában, elhatározta, hogy barátja lesz az édes kis leánynak, oltalmazójául szegődik az élet ezer veszedelme ellen, megőrzi addig, míg a kis leány szíve tel nem dobban valakiért, s aztán odaadja annak a valakinek feleségül, maga pedig megelégszik azzal a fájón édes jutalommal, melyet annak a babának a boldogsága nyújtani fog.

A maga naiv bonhomijával, az idealisták bohó rajongásával el is mondta ezt a tervet a kis leánynak, ki csendesen végig hallgatta, aztán nem minden guny nélkül mosolyogva mondta:

— Csinos szerepre vállalkozott. Így már örömmel nevezem ki Horkay Ferinek.

S azóta meghalt Gencsi Gerő, el is parentáltuk a legényt s helyébe magam ragadtam meg a tollat e rovat oltalmára!

Horkay Feri.

Napirend 1899. április hó 8-án.

Naptár: szombat, április 8. — Róm. kath.: Dénes. — Prot.: Dénes. — Görög-kel.: (március 27.) Matrona. — Zsidó: Sabbat Schem. — Nap kél 5 óra 27 perckor; nyugszik 6 óra 37 perckor. — Hold kél 4 óra 43 perckor éjjel; nyugszik 5 óra 14 perckor délután.

Időjárás. Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: szeles, enyhe, helyenkint csapadék és zivatar várható.

Helyőrségi estély a Vigadóban 1/2, 9 órakor.

Építési szakbizottság ülése a városházán d. u. 3 órakor.

Színház: Ujházy Ede felléptével »Crampton mestere«, itt először.

— **(Arckép-leleplezés.)** Bikal község tudvalevőleg elhatározta, hogy báró Fejérváry Imre dr. főispán arcképét a községi tanácssterem számára megfesteti. Az arckép már kész s a rendezőbizottság folyó évi május hó 10-ének délelőtti 11 órájára tűzte ki ünnepélyes leleplezését. A leleplezési ünnep után diszbankett lesz. A rendezőbizottság élén Ujváry Géza és Magda Elek állanak. Kik az ünnepélyen és a banketten (couvert 1 frt 50 kr.) résztvenni óhajtanak, e szándékukat május 1-ig jelentsék be a rendezőségnek.

— **(Vizsgálat egy választás ellen.)** Az ötödik kerületben lefolyt városi törvényhatósági bizottsági tagválasztás ellen az igazoló választmány által elrendelt vizsgálattal megbízott Tróber Aladár dr. főjegyző és Egry József, városi bizottsági tag ma délután fogatosították a vizsgálatot a főjegyző hivatalos helyiségében. Összesen huszonnégy tanut hallgattak ki s ez a kihallgatás még lapunk zártakor sem ért véget. A vizsgálatról az igazoló választmány legközelebbi ülésén tesznek a kiküldöttek jelentést.

— **(Himen.)** Tegnap vezette oltárhoz Simits Ferenc szegedi főreáliskolai tanár Kristóf Vanda kisasszonyt, Kristóf Albinné ezredorvos özvegyének leányát.

— **(Költözködő pénztár.)** Az új kórházi pénztár-kezelés életbeléptetése befejezést nyert, amennyiben a kórházi pénztárt tényleg átvitték a városi pénztárba. Ennélfogva a gondnok más pénzt, mint a 300 torintnyi kézi pénztárt, ezentúl nem kezel, hanem a számlák a mindig üres városi közpénztárból fizettetnek ki.

— **(Halálozás.)** Eisner Dóci helybeli fakereskedőt súlyos csapás érte. Neje, szül. Steiner Mari, életének 48-ik, boldog házasságának 29-ik évében f. hó 7-én reggel 3 órakor rövid szenvedés után meghalt. Temetése vasárnap, f. hó 9-én délelőtt fél 10 órakor lesz a Vásártér 21. számú gyászházából az izr. sirkertbe. Az elhunytat férje, gyermekei, két veje: dr. Pintér József ügyvéd és Günsberger József bankhivatalnok, unokái, édes anyja és több testvére gyászolja.

— **(Próba-éneklés.)** A székesegyházban tegnap volt a próba-éneklés a Taky Gyulának Győrbe távozása folytán megüresedett basszus-énekesi állásra. A próba-éneklésen résztvettek: Girardi József fogtechnikus, Kozáry Ede szigetvári könyvkereskedő és König Károly cimbalom-tanító. A próba-éneklés igen jól sikerült s az állás betöltése ma került döntés alá, a mikor is a három fentebbi pályázó közül Girardi József fogtechnikus nevezetett ki székesegyházi basszus-karénekessé.

— **(A város Ludovika-akadémiai pályázata.)** Pécs szab. kir. város tanácsa a m. kir. honvédelmi miniszterium által a város közönségéhez intézett rendelet folytán ezennel köztudomásra hozza, hogy a m. kir. honvédségi Ludovika-akadémia I. évfolyama a város által létesített alapítványi az 1899/1900-ik tanév kezdetén be fog tölteni. Minthogy pedig ezen helyre a bemutatási jogot a város közönsége van hivatva gyakorolni, mindazon ifjak, kik a felvételre az alapítói oklevél szerint igényt tarthatnak, felhivatnak, hogy a pályázati kérvényeiket folyó évi április 20-áig kiterjesztett pályázati határidő alatt a város polgármesteri hivatalában adják be. Ezen alapítványi helyre — a melyen az illető 3 éven át nyer teljes ellátást — a pályázati feltételek a következők u. m: 1. A városi közönség alapítványi helyére kizárólag pécsi illetőségű, magyar honosságú ifjak tarthatnak igényt. 2. A folyamodványhoz, mely mellékleteivel együtt szabályszerűen felbélyegzendő, — csatolandók: a) a pályázó magyar állampolgári minőségét és pécsi illetőségét igazoló hatósági bizonyítvány. b) A pályázó testi alkalmas voltáról és életkorának megfelelő testi fejlődöttségéről, valamely honvéd vagy közös hadseregbeli tényleges szolgálatban levő orvostudor által szabályszerűleg kiállított orvosi vélemény — és a mennyiben a beoltást ezen orvosi vélemény nem igazolná — külön himlőoltási bizonyítvány. c) Valamely teljes középiskola (gimnasium, reáliskola) VIII. osztályának látogatásáról szóló bizonyítvány, az elmúlt iskola év végbizonyítványa és a folyó iskolai év I. és II. tanidőszakának iskolai értesítője. A folyó tanév végén nyeresző iskolai bizonyítvány a felvételi vizsgához beidézett pályázó által, ezen vizsga előtt a Ludovikában bemutatandó s a felvételi vizsga legalább elégséges eredménnyel leteendő. d) Ajánlatos erkölcsi magaviseletéről szóló hatósági külön bizonyítvány is az esetre, ha a pályázó erkölcsi minősítvénye a folyó tanévben nyert iskolai bizonyítványban nem foglaltatnék. e) A keresztlevél (születési bizonyítvány.) A pályázók életkora a már elélt 17 évtől kezdve a még tul nem haladott 20 évig terjedhet. Az életkor megállapítására az iskolai év kezdete, azaz szeptember hó elseje mérvadó. f) Minden pályázónak szülője (gyámja) a kérvényben azt is kijelenteni tartozik, hogy az »Utasítás a pályázók felvételére nézve a m. kir. honvédnevelő és képző intézetekbe« határozványait teljartamillag ismeri és kötelezi magát az ezen utasításban meghatározott valamennyi feltételnek megfelelni. A felvételi vizsgára és egyebekre nézve a folyó évi 15402. XVI. számú honvédelmi miniszteri pályázati hirdetmény szolgál utmutatás gyanánt, mely a városi főjegyzőnél betekinthező. Végül meg-

jegyeztetik, hogy a fentt kitett pályázati határidőn tul beadott, vagy nem szabályszerűen felszerelt folyamodvány figyelembe nem lesz vehető.

— **(A jó szomszédok.)** Nem valami jó szomszédokkal lakik egy udvarban a szigetvári országút 26. szám alatt Liptai Sándorné szül. Jandó Anna. A szomszédok folytonosan veszekednek vele s tegnap este már agyonütéssel fenyegették. A szomszéd ugyanis a fiával, a ki honvédbaka, tegnap este rátámadt az asszonyra és botokkal, meg a baka a pangánéttal akarták megverni s ha nem menekül előlük, meg is verték volna. A jó szomszédokat ma a megtámadott asszony feljelentette a rendőrségnél.

— **(A revolver.)** Egy revolver fekszik tegnap este óta a rendőrkapitány asztalán. A revolverrel egy bérkocsis akart az este családi drámát rögtönözni, a mennyiben a feleségét halálra kereste s agyonlövésével fenyegette. Azonban az asszony szerencsére el tudott előle menekülni, mire a szomszédok vették pártfogásukba s a rendőrségre küldtek segítségért. Mikor a rendőrök megjelentek, a dühös férj is lecsillapodott, de azért mégis elvették tőle a revolvert, nehogy ismét kedve kerekedjék azzal halálra keresni a feleségét.

— **(Ismét a képes levelezőlapok.)** A képes levelezőlapok gyűjtése ma már oly szenvedélylyé fajult, mint ezelőtt a bélyeg, vagy szivarvég gyűjtés volt. A képes levelezőlapok azonban ma már nemcsak annak a célnak felelnek meg, hogy rajtuk az ember messze földre üdvözlőket küldjön, hanem legujabban oly képes levelezőlapok is kerültek forgalomba, melyeken a rajta levő kép oly dolgokat ábrázol, mikkel az ember névtelenül a legnagyobb gorombaságokat továbbíthatja. A belügyminiszter most rendeletet bocsájtott ki az új fajta képes levelezőlapok tárgyában, hogy az olyan levelezőlapok, melyeken a kép, vagy a szöveg névtelenül illetlenséget, vagy gorombaságot tartalmaz, a posta ne továbbítsa, még akkor sem, ha a levelezőlapok egyébként a postai követelményeknek megfelelnek. Tehát vége szakadt az inkognitó gorombáskodásnak!

— **(Vigyázatlan emberek.)** Az utóbbi időben a vidéken mind gyakrabban előforduló tüzesetek folytán a belügyminiszter körrendeletben meghagyta a hatóságok és községi előljáróságoknak, hogy a tűzrendészeti szabályrendeletet szigoruan tartsák be, illetve azok betartását erélyesen ellenőrizzék. Ennek folytán a hatóságok most hozzáfogtak a tűzrendészeti szabályrendetek pontos betartásának szigoru ellenőrzéséhez, amire a beérkező jelentésekből kitünőleg már alapos szükség volt. Mint értesülünk — Martonfa községben például, hét házat találtak a hatóság emberei, melyek tűzrendészet ellenesen vannak építve. Varga János, Miklós József, Kis Janó Ferenc, Varga Mátyásné szül. Kovács Erzsébet, Zsille Miklós, Czukor József és Hirko István martonfai lakosok házai, mind ugy vannak építve, hogy nincs rajtuk kémény, mi által annak a veszélynek vannak kitéve, hogy erősebb fűtésnél a nádfedeles házak tetei tüzet fognak. A vigyázatlan emberek ellen, a hatóság megindította a vizsgálatot.

— **(Megtalált meteor.)** Február 24-én Helsingfors közelében hatalmas meteor

zubant a tengerbe, melyet most, úgy látszik, megtaláltak. Miután a 25 láb mély lyukat, melyet a meteor a jégbe ütött, nagy fáradsággal megvizsgálták, két követ találtak a jégben, melyek egyikéről azt hiszik, hogy az az a meteor, melyet olyan sokáig kerestek. Nordenskjöld tanár asszisztense, dr. Lindström, a helyszínére utazott, hogy az állítólagos meteor megvizsgálja.

— **(Tolvaj a szőlőben.)** Mayer János, szilvási lakos, szőlőpásztor azon kapott rajta a napokban egy embert, amint az az egyik odavaló szőlőgazda szőlőjében csavargott. Hogy mily szándékkal járt ott, azt most nem tudni. Horváth Boldizsárnak hívják az embert akit a szőlőpásztor átadott a hatóság embe-reinek.

— **(Április 11-ike és a munkaszünet.)** Kereskedő körökben az a hír van elterjedve és a városházán kutattak is már utána a hivatalos urak, hátha fedeznének fel rendeletet arra nézve, hogy április 11-én munkaszünet lesz. Április 11-én azonban nem lesz munkaszünet. E napot ugyan a múlt évben a törvényhozás nemzeti ünneppé tette, de egyáltalán semmiféle intézkedés nem történt és nem is fog történni arra nézve, hogy az ipari és kereskedelmi munkát ezen a napon korlátozzák. Az évforduló hivatalos ünnepe abból fog állani, hogy az országgyűlés nem tart ülést, Budán a vártemplomban ünnepi istentisztelet lesz, melyen az országgyűlés és a hatóságok testületileg jelennek meg és az iskolákban is ünnepnap lesz, persze a torony alatt és a vármegyén is diszüléseket tartanak.

— **(Hamis ezüst forintok.)** Az éjjel a vasuti állomás pénztáránál egy háromtagu, szőnyeget áruló házaló trupptól két hamis ezüst forintot koboztak el. A házalókat természetesen bekísérték a rendőrségre, hol kitűnt, hogy a két hamis forint *Grancsa Rupa* házalónál volt s az akart vele fizetni. A házaló azt vallotta, hogy a hamis pénzt Szigetvározt kapta, de hogy kitől, nem tudja. Most a rendőrség ennek kiderítése végett folytatja a további vizsgálatot.

— **(Kincs a cilinderben.)** Ném minden embernek van selymes fényű, magas kürtőkalapja; annak a derék párisi polgárnak se volt, aki nagybátyjától örökölt egy ilyen fejrevaló füstnélküli kéményt és így nagyon megörült neki. Elhatározta, hogy egy barátja esküvőjén teszi föl először, hol tanuként fog szerepelni. Eljött a nagy nap, a cylinder előkerült a porlepte skatulyából és mert egy kissé borzas volt, új gazdája átküldte a kalaposhoz csinosítás végett. A kalapos többek közt a cylinder belését is kiszedte és alatta, nagy meglepetésére, három darab ezerfrankos bankjegyet talált. A kalapos becsületes ember volt és visszaadta az ezreket a cylinder gazdájának, aki nem is sejtette, hogy az ócska kalappal micsoda szép összeghez jutott.

— **(Figyelmeztetés betörők részére.)** Nemrég egy new-yorki üzletbe betörők hatoltak be, kik miközben hasztalan kérték a pénzt, a pénzszekrényen kívül több iróasztalt és áruasztalt is elpusztítottak. Az üzlet tulajdonosa, hogy magát a jövőben hasonló károsodástól megóvja, a pénzszekrényre és az áruasztalokra a következő nyomtatott hirdetményt függesztette ki: „Figyelmeztetés a betörő urak részére. A tisztelt betörő urak legyenek szivesek figyelembe venni, hogy ez iroda vasszekrényében pénz egyáltalán nincs. Az esetre, ha volna az irodában készpénz, azt az iróasztal ama fiókjában kell keresni, ahol a bélyegek is vannak. Ékszer, szivarok és likőrök helyiségünkben nincsenek. Ezt a fölvilágosítást ingyen adjuk meg a betörő uraknak, hogy becses idejük kimélve és a pénzszekrény és áruasztalok kijavításával járó hiábavaló költség megtakarítva maradjon.”

— **(Aki kötelet lop.)** Vidákovits Imre, foglalkozás nélküli könyvkötő segédet a

napokban azon kapták rajta, hogy Mészáros István szökédi lakos padlásáról egy csomó kötelet akart ellopni. A tolvajt átadták a bíróságnak.

— **(A szélhámós büne.)** Az előlegek kicsalásában utazó *Novák* Henrik a pécsi rendőrség jóvoltából már ott ül a pécsi ügyészség börtönében, hanem azért — úgy látszik — régi bünei egymásután jutnak napvilágra. Így legújabbán a szolnoki rendőrség körözötti országosan a fiatal csalót, a ki Szolnokon is faügynöknek adta ki magát és megrendeléseket kötvén, az azokra felvett előlegekkel szó nélkül odább állt. A körözésnek persze már nem lesz foganatja; nem kell elfogni a szélhámóst, mert hiszen el van az már fogva és jó helyen van az ügyészségnél. Erről értesítette is rendőrségünk a szolnoki rendőrséget, a hová majd át fogják szállítani az elfogott csalót, ha itt előbb a bíróság végez vele.

— **(Szakbizottsági ülések.)** A város építészeti szakbizottsága holnap (szombaton) délután 3 órakor a gazdasági tanácsteremben a városházán ülést tart. Az ülés tárgya új építkezési engedélyek kiadása lesz. — A temetőrendezési bizottság holnap délelőtt 9 órakor szintén ülést tart folyó ügyek elintézése végett.

— **(Összeégett szerencsenő.)** A jelenleg Bécsben, az állatkertben időző szerencsen csapatot tegnap reggel kétségbeesett ségélykiáltások verték föl álmából. Egy konyhában, melyben szabad tűz égett, állatbőrök gyuladtak meg. A lángok belekaptak a konyhában alvó 30 éves néger, *Sabo Kasum Elmus* ruhájába is. Mielőtt földie s az állatkerti szolgák segélyére érkezhettek volna, egész testén súlyos égési sebeket szenvedett. Sebeit a mentőorvosok bekötötték s a kórházba szállították őt. Állapota nagyon aggodalmas.

— **(Apácák és tűzoltók.)** Husvét hétfőjén egy római női kolostorban tűz támadt. Az apácák segélyért kiáltoztak, de a segélyül siető tűzoltókat mégsem akarták bebocsátani, mert férfiaknak női kolostorba nem szabad belépniök. A tűzoltók azonban nem sokat teketóriáztak, hanem a kaput erőszakkal betörték, mire az apácák egy terembe zárkóztak be s ki nem mozdultak onnan, míg a tűzoltók a kolostorból nem távoztak.

— **(Állat az emberben.)** *Molnár* István, regölyi lakos tizenhét éves lányába szerelmes volt egy ottani legény. A lány azonban nem hallgatta meg epedéseit, abból a szomorú okból, mert meg sem hallhatta. A lány ugyanis hülye volt s nem értett a szerelmi vágy nyelvén. A szerelmes legény végre is erőszakkal hatalmába ejtette a leányt és szerelmi vágyának áldozatává tette. Az áldozat apja most feljelentette a bíróságnál, mire a legény megszökött, de elfogták s bár tagadja a szörnyű bűnt, folytatják ellene a vizsgálatot.

— **(Üzleti morál Angliában.)** A londoni kereskedelmi kamarának van egy külön bizottsága, melynek az a feladata, hogy az üzleti világban szokásos „titkos bizományi díjak”, más szóval megvesztegetések, dolgában vizsgálatot folytasson. Ez a bizottság a legkülönbözőbb kereskedelmi körökből igen bő anyagot hordott össze és konstataálta azt a meglepő tényt, hogy csaknem az összes kereskedelmi ágakban és a legkülönbözőbb foglalkozású embereknél gyakorolják ezeket a megvesztegetéseket, melyek a kereskedelmi morált komolyan fenyegetik és a becsületes keres-

kedők érdekeit nagyon károsítják. Egy kiváló skót tudós — így szól a bizottság jelentése — nemrég nagy összeget kapott azért, mert egy műszerész görcsőveit ajánlotta. Nyílt titok, hogy a kórházak orvosai a műszer-gyárosoktól proviziókat kapnak. Egy jószágigazgató vallo-mása szerint egyre terjed az a szokás, hogy az egyik fél által hívott földmérőt vagy mérnököt, a másik fél is megfizeti vagyis megvesztegeti. A vasuti társaságok megvesztegetik azoknak a földbirtokosoknak a mérnökeket, akiknek a földjeit kisajátítani óhajtják. Legkevésbé tételeznék föl az ember ezeket a kéz alatt fizetett bizományi díjakat a gyógyszerésznél, de a londoni kereskedelmi kamara jelentése konstataálja, hogy a gyógyszerészek az orvosoknak a nekik juttatott recipék értékétől 25—50 percent proviziót fizetnek. Ez az oka annak, hogy az angol gyógyszerészek annyira „nyúznak”. Még több példát is lehetne fölhozni, de ennyi is elég annak a bebizonyítására, hogy mennyit ér az a hires magasabb üzleti morál, melylyel az angolok annyira dicsekszenek.

Lapunk mai számában megjelent „Első Magyar általános biztosító társaság” évi kimutatás és mérleg hirdetésére különösen felhívjuk olvasóink figyelmét.

Művészet, irodalom.

A teknősbéka.

Francia bohózat 3 felvonásban.

Bemutató előadás 1899. ápril 6.

Ismét egy új francia bohózat bemutató előadása volt tegnap este a színházban, melyet a fővárosi kritika nagy lelkesedéssel fogadott s melyet híressé tett még az is, hogy Debrecenben ez a bohózat csupán a bemutató előadást érte meg, mert a további előadásokat a hatóság betiltotta. Sajátságos, hogy igen gyakran megesik, miszerint a vidéki kritika nem egyezik meg a fővárosi sajtó lelkesedésével. Lehet, hogy mi vidékiek, kikkel a fővárosi sajtó mindenkor bizonyos lenéző modorban bánik el, nem vagyunk még annyira „századvégiek”, hogy olyan trágárságokért, mint a milyenekből a „teknősbéka” összetákolva van, lelkesedni tudjunk. Hogy a darabról — melynek meséjét már közöltük olvasóinkkal — mi is elmondjuk véleményünket, ime álljon itt az alábbi: A „teknősbéka” azokból a francia színpadi művekből való, melyeknek szerzői témájukat az életből, de a párisi életből merítik. Nem elégszenek meg a „hatás” kedvéért azokkal a fonák helyzetekkel, melyekkel szindarabjukat tele-tömködték, hanem vesznek hozzá egy jó adag „kaviárt” abból a fajtából, melytől jóízű embernek a gyomra megromlik s nem törődnek azzal, hogy a színpadot ezzel az orfeumi deszkáknál is alacsonyabb nivóra süllyesztik. A „teknősbéka” alakjainak mindegyike maga a léhaság. A férfiak alakjait még csak közönyösen nézi végig az ember, de már a hölgy szereplők valóban boszantó módon „reális”, „modern” alakok. A darab szerzője azzal kívánja elérni a legnagyobb hatást, hogy a közönséggel végig élveztetni egy fiatal házaspár nászéjszakáját addig a percig, míg a kis menyecske a nászágyba bujik s szerencse, hogy kevéssel utána a függöny legördül! Ha még azt elmondjuk, hogy a darab nyelvezete a lehető legsikamlósabb s annyira leplezetlen, hogy meg nem érteni lehetetlen s ha hozzávesszük, hogy nálunk a rendezői kékczeruza elvette a darab úgynevezett „éleit”, azt hisszük, találkozunk eléggé jóízű közönségünk véleményével, ha kereken kijelentjük, hogy a „teknősbéka” ama trágárságokból való, melyeket magyar színpadon megtűrni nem szabad. Nem tartozunk ama maradi emberek közé, kik a legcsekélyebb pikantériára szemüket sütitik le, de kötelességünknek tartjuk a magyar vidéki színpadok érdekében erős kritikát gya-

korolni olyan francia fércmunkák fölött, melyek teljesen eltérőleg szinpadaink erkölcs-nemesítő s műérzék-fejlesztő missiójától, való-ságos orpheummá teszik a szinpadot. Ami az előadást illeti, az a jobbak közül való volt s elmondhatjuk, hogy színészeink tőlük telhe-tőleg mindent megtettek, hogy a darab élvez-hetővé válják. Balla Kálmán (Champalier) és P. Kovács Mariska (Leonie) osztottak az est sikerén s azon a többször ismétlődő tapon, mely pompás játéknak szült. Nem csekély rész jutott ki a tapsból Benkő Jolán (Lemar-quiné), Bognár János (Gibouleau) és Tóvári An-nának (Gibouleau) szerepében. Tóvári Anná-nak, kit tegnap láttunk szinpadunkon először nagyobb szerepben, teljes elismeréssel adózunk. Briguet szerepét Peterdi Sándor játszotta el az ő szokásos rutinjával.

Szilágyi Dezső játszotta Jumard ügyvéd-et. Jumard ügyvéd az a javithatatlan kéjenc, ki minden hölgy kliensétől bizonyos tisztelet-díjat követel. Ezt a szerepet Szilágyi Dezső csak részben játszotta meg jól, mert tulságo-san kiélt volt. Amit ő személyesített, az már csak a roncsa volt egy ruének. Maszkjának különben elismeréssel adózunk.

Van a darabban egy igen jó bonvivant szerep, az Adolphe szerepe, melyet azonban személyesítője Szalay Károly, a szó legszoro-sabb értelmében elejtett. A fiatal színész még oly bátoritanul és félszegen mozog a szin-padon, mintha még nem rázta volna le ma-gáról a novicius iskolapad porát. Van azon-ban Somogyi társulatánál egy másik tehetséges színész, ki bizonyára megjátszotta volna ezt az eléggé hálás szerepet. Annak kezében job-ban szerettük volna Adolphet látni. Angéle szobaleány szerepét H. Körösi Juci igen ked-vesen játszotta el. Juliette személyesítőjéről Szohner Olgáról csak annyit mondhatunk, hogy a fiatal és egyébként jó színész, tegnap

sehogysem találta be magát szerepének kere-tébe, mi körülmények között csak dicséretére válhatik, mert bizony ebbe a szerepbe, egy jóízű színész nem egy hamar találhatja bele magát. A közönség, mely zsufolásig meg-töltötte a házat, eléggé jól mulatott. Az előadás tíz órára véget ért.

Horkay Feri.

○ **Tiszayék Deésen.** Tiszay Dezső pécsi szinársulatával husvét vasárnapja óta a deési szinhazban működik. A közönség a csin-nal kiállított szabatos előadásokat tömegesen látogatja és a legnagyobb meglepéssel nyi-latkozik róluk. A társulat kiválóbb tagjai: Tiszayné Ilona, Szekula Sárka, Tibor Lóri, Baróthy Irma, Jeszenszky Iván, Ágh Ilona, Tiszay Dezső, Mezei Andor, Kozma István, Könyves Jenő, Nádasy József és Német Já-nos. A társulat május hó 13 ikán Brassóban kezdi meg előadásait, hol a nemzeti-szövetség gyűjtött bérletet.

○ **Ujházy vengégszereplése.** Ujházy Ede a budapesti nemzeti szinház jeles művé-sze holnap este kezdi meg három estre ter-jedő vendégszereplését. Ujházy Ede holnap a »Crampton mester« (ujdonság) címszerepében, vasárnap a »Velencei kalmárban« és hétfőn »A bűnös« című szinműben lép fel.

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetei

1899. április 7. reggeli 7 órakor.

Barometer (redukált) = mm. 63.7. (súlyedő.)

Hőmérsék = 9.1 °C

» maximuma : 14.8 °C

» minimuma : 8.3 °C

Párányomás : 7.2 mm.

Relatív nedvesség : 84

Felhőzet : 8° Cum. N W.

Szélirány s erő : —

Csapadék 24 órai : 0

Változó, felhőzet. kevés csapadék.

Dr. Czírer.

Törvénykezés.

§ **Itélethirdetések.** (Elitelt család.) Dau-merer Ferenc pécs-bányatelepi lakos 1897. évi július hó 20-án beállított az árpádi köz-ségi előjárósághoz egy hamisított utalvány-nyal, melylyel követelte, hogy neki Fehlinger Ádám árpádi lakos kórházi és ápolási költsége fejében 150 forintot fizessenek ki. A községi előjáróságnál csakhamar rájöttek az eléggé ot-romba csalásra, mert Árpádon nem is lakik s nem is lakott soha Fehlinger Ádám nevű egyén.

Igy került Daumerer Ferenc család bün-tetével vádoltan a pécsi kir. törvényszék elé, mely vádlottat annak idején hat-heti fogházra ítélte. Ezt az ítéletet hagyta helyben a másod és a harmadbiróság is, melynek ítéletét ma hirdették ki vádlott előtt. Vádlott jelenleg ka-tona lévén, büntetését a közös hadsereg fog-házában fogja kitölteni.

(Halál egy talicska miatt.) Lizán András bányatelepi lakos, munkás, a bányamunkások használatára álló talicskák közül egyet elvitt, kötörmelékek szállítása végett. Szerencsétlen-ségére éppen Holicsek Mátyás talicskája került a kezébe, ki felelősségre vonta Lizánt, hogy miért éppen az ő targoncáját vitte el. Ebből szóváltás támadt, mely csakhamar verekedéssé fajult, miközben Lizán bicskát rántva, úgy mellbe szúrta Holicseket, hogy az sebébe né-hány óra mulva behalt. Ezért a pécsi kir. törvényszék Lizán Andrást kilenc havi börtönre ítélte. A kir. tábla ez ítéletet helyben-hagyta, a melyben vádlott megnyugodott, a kir. ügyész azonban felelősséget jelentett be.

— Ezzel a szomorú esettel kezdődött meg a har-madik év, melyet a fővárosban töltöttünk.

Nemsokára Teofil nagyapó betegeskedni kezdett. Hiába volt minden tudásunk, igyekezetünk s szeretettel-jes gondozásunk, a kedves, jó öreget nem lehetett meg-menteni.

Meghalt a nagyapó és egy hét mulva meghalt a fehérhaju, pici nagymama is.

Kleot lesújtotta a kettős csapás s bizony nem tu-dom, mi történik vele, ha kissé magára hagyjuk. Olyan volt, mintha lelkienergiája megsibbadt volna . . . csak lassan ébredt öntudatra tevékeny szelleme.

Ezalatt nálunk is nagy változások történtek.

Minerva kisasszonyt kinevezték tanárnőnek a fővá-rosha s így az egész Monostor család újra összekerült. Nem költöztek hozzánk, hanem egész külön kis házat béreltek.

Midőn először meglátogattam őket, szinte mindent változatlanul találtam. Minden csak olyan ragyogó tiszta és derűsen nyugodt volt, mint régen. A szalon nagy-virágú szőnyegek, az aranyozott tükör, a virágok és ma-darak régi ismerőseim voltak.

Mikor beléptem, Lóni kisasszony harisnyát kötött. Minerva meg (örökös fekete ruhájában) két szőszke fiucs-kát igyekezett meggyőzni arról, hogy az »abc« hasznos és okvetlen megszívelendő tudomány.

Hanem Renée nem volt a régi gyerek többé. Nyu-lánk alakjának bizonytalan körvonalai hosszukás, finom arcának hamvas fehérsége elárulták ugyan a gyermek-leányt, de pompás sötét haja szinte asszonyosan dús volt. Az energikus arckifejezésbe, mely kiválóan jelle-

is virulhat hófehér virág. Leonhard Heloise meghalt ne-künk, de hiszem, hogy egyszer föltámad.

Jenő hirtelen visszalépett a fénykőrből, mire olyan furcsa, beszédes csönd támadt, mintha érzések és gon-dolatok zsongtak volna körülöttünk a levegőben.

Kleo Herkules mögé surrant, levette az állványról a hegedűt és kérő pillantással átnyújtotta neki.

Herkules kiegyenesedett, magához szorította a hege-dűt, lehajtotta fejét s esodálatos finomsággal eljátszott egy Chopin nocturnát.

Midőn bágyadían lebecsátotta karját, Kleo megciró-gatta, felnézett rá csillogó nagy szemével és átszellemült arccal azt sugta :

— Ugy szeretlek ilyenkor . . .

Herkules megremegett az érintésre s a hízogő sza-vakra elhalványult az izgalomtól.

— Ah, micsoda némaság! — kiáltott fel Angelo s pajkos mozdulattal egy csomó Gerbaud-cukorkát dobott a körbe.

Nemsokára bucsuztunk és hazafelé indultunk.

Utközben hosszan elnéztem Jenő nyílt, kedves arcát. Hosszu hallgatás után megkérdeztem :

— Szereted azt a leányt?

— Szeretem és megváltom, válaszolt csöndesen.

Másnap szomorú meglepetés ért.

A mint a kórházban a keskeny ágyak között el-haladtam, egy ismerős hang a nevemen szólított.

Megdöbbenve néztem a halvány arcocskára. Jord Mártha fáradtan mosolygott és alig érthetően beszélni kezdett.

— Mégsem ismer rám? Olyan nagyon megváltoz-

Országgyűlés.

A képviselőház ülése április hó 7-én. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A mai ülés elején *Psik* Lajos, az igazoló bizottság elnöke, bejelentette *Szell* Kálmán, *Hegedűs* Sándor és *Ugron* Gábor mandátumainak igazolását.

Ezután folytatták a földmivelésügyi tárca költségvetésének tárgyalását.

A borászati kiadásoknál *Boda* Vilmos a szegzárvidéki borok hamisításáról szólt, a mivel károsítja a bortermelő közönséget. Helyesli a szigorú intézkedéseket.

Bernáth Béla ezután a műbor ellen beszélt.

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter megnyugtatóan felelt a felszólalásokra, mi után a tárca költségvetésének tárgyalását éljenzés között befejezték.

Következett erre a vallás- és közoktatásügyi tárca költségvetésének tárgyalása.

Wlassics Gyula miniszter másfélórás beszédében kijelentette, hogy közművelődési ideálja a hazafias együttérzésben kiforrott erős nemzeti állam. Az iskolarendszert úgy kell előkészíteni, hogy a jövő századba illő állandó karaktere legyen. A középiskola, különösen a polgári iskola reformját, nagy ambícióval fogja megcsinálni. Ugy szintén a felsőbb iskolák reformját. A gimnáziumok szaporítását, az iskolák államosítását tervezi, valamint a művészet fejlesztését is. Hanem minden téren tulkiadásokat helyezett kilátásba, mert eddig keveset kapott.

A beszédet helyeslés és tetszés követte.

Boda Vilmos szigorúan követeli a nemzeti irányban való haladást. Pártállásánál fogva ellene van a budgetnek.

Óváry Ferenc a budget mellett beszélt. Rámutatott aztán a tanítóügy rendezésére.

Végül *Major* Ferenc kritizálta a tárcát hosszasan.

TÁVIRATOK.

— **Az ócsai mandátum tárgyalása.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A nemes-ócsai választás ellen beadott petíció tárgyalását a képviselőház hetedik bíráló bizottsága április 17-ikére tűzte ki. Az ügy előadója *Órley* Kálmán lesz, kit az érdekelt *Tuba* János helyett hívtak meg a bizottságba.

— **Rágalmazó kérvényezők.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Verőcze, nógrádmegyei község nevében föllíratot terjesztettek a miniszteriumhoz, hogy ez szabadítsa meg őket *Zubovics* Fedor, ismert sportférfiu zaklatásaitól s ebben a föllíratban a balassagyarmati törvényszéket is részrehajlással vádolták. Ezért a nevezett törvényszék és *Zubovics* rágalmazás pert indítottak a kérvény aláírói ellen az ügyre delegált bpesti trvszék előtt, hol ma kezdődött annak tárgyalása.

— **A Dreyfus-ügy bonyodalmai.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A párisi „Figaro” közli Roget választását Bertulus vallomására. Roget felháborodással tiltakozik Bertulus állításai ellen. Az „Aurore” szerint Roget nyugdíjazása küszöbön áll.

— **Az osztálysorsjáték főnyereménye.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Az osztálysorsjáték mai húzásán a 400,000 koronás főnyeremény a 62362. számú sorsjegyre esett.

Budapesti börze.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1899. április 7.

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:
Buza, őszre: 9.03; későbbi szállítás: 8.82. —
Tengeri, májusra: 4.40. — *Rozs*, májusra: 8.22. —
Zab, őszre: 5.67. —
 Az értéktőzsdén az árák a következők: *Oszták* hitelrészvény: 360.70. — *Magyar* hitelrészvény: 388.00 — *Államvasut*: 364.25. —

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
 TAIKS JÓZSEF
 kiadó.

HIRDETÉSEK.

Pályázat.

A pécsi kereskedelmi alkalmazottak betegsegélyző pénztáránál a lemondás folytán megüresedett, évi **150 forinttal** díjazott

titkári állásra

ezennel pályázat hirdettetik.

Megkivántatik a pályázótól, hogy a betegsegélyző pénztárakra vonatkozó törvények és rendeletekben kellő jártassággal bírjon és hogy az igazgatóság által meghatározott munkakörnek pontosan megfeleljen.

Írásbeli pályázatok f. é. április hó 15-ig nyújtandók be az elnökséghez.

Pécs, 1899. április hó 7-én.

A pécsi kereskedelmi alkalmazottak pénztári igazgatósága.

tam? Hát lássa, ennyire jutottam. Az a csunya köhögés . . . Emlékszik? Egyszer régen azt mondtam, hogy majd ha megint elővesz, eljövök magához. Vajjon nem késtem-e el?

Alig tudtam elpalástolni szomorúságomat, mikor megfogtam lesóványodott fehér kezeit s mosolyogva vigasztaltam.

— Milyen képzelődő gyerek maga, édes Mártha. Feltételezi barátnőjéről, hogy elfelejtette, aztán megrémül a makacs köhögéstől, mely egy új hűlés következtében visszatér. De hiszen megtörjük mi annak a kellemetlen vendégnek a makacsságát.

Mártha búsan csóválta fejét, de azért szemeiben némi remény csillant fel.

— Azt hiszi?

— Oh, hogyne. Majd meglátja, legközelebb . . . holnap . . .

Mártha felsóhajtott.

— Istenem, holnap.

— Mit csinálnak otthon? Él még az a bizonyos, jó fiú? Gondolom Vas Dénesnek hívták.

Mártha rám emelte könyes pillantását és elmosolyodott.

— Igen, persze. Feleségül vette Erzsike hugomat. Tudja, a hugom egészséges, szép leány. Jól összeillenek. Meg van már a kanári fészek, nemsokára lakója is lesz. Ért engem . . . Elhiheti, hogy szeretnék otthon lenni. Olyan boldog vagyok közöttük.

Meghatva néztem erre a nagyszivű leányra.

— Egyedül jött, Mártha?

— Nem, az édes anyám hozott ide, visszakerült ténne, mert a napokban Erzsike mellett kell maradnia.

Nemsokára jó majd az örömhírről. Alig várom, hogy otthon legyek és megcsókoljam őket. Segítsen rajtam, Mária. Harmadnap eljött Kleo is a kórházba, még pedig Angelóval.

Szegény Mártha lázas önkivületben feküdt a párnáin, alig tudva magáról. Estefelé feleszmélt és megismert mindnyájunkat.

Ceruzát kért s egy darab papírra a következő sorokat írta:

— Most majd felteszitek fejemre a menyasszonyi koszorút; milyen szép lett volna pedig, ha élő fején nyugszik. De hát nem lehetett. Elmúlt a tavasz, meghalt a szerelem.

A boldogsághoz erő is kell. A gyenge elpusztul; elsodorja a szél, mint egy hervadt levelet.

Szemrehányóan néztünk rá s gyengéden megpirongattuk, mialatt alig birtuk elfojtani fájdalmunkat.

Szótlatlan visszahanyatlott a párnákra s ragyogó szemekkel nézett az ajtóra.

Néhány perc múlva Yordné lépett be lihegve és kipirulva az öröm és aggodalom vegyes érzelmeitől.

— Itt vagyok, drágám. Mint vagy?

Mártha nem felelt, hanem kérdőleg és türelmetlenül nézett rá.

Anyja elértette.

— Erzsike jól van. A kicsike nagyon édes . . . és Márthának hívják.

— Csókoljátok meg helyettem is, sóhajtotta a szegény leány és elfordult.

Reggelre Yord Mártha halott volt.

A lelke erejét, szive vérét áldozta övéiért és megsemmisült. Elsodorta a szél, mint egy hervadt virágot . . .

Még néhány állás van

betöltetlenül egy helybeli nagyobb intézetnél intelligens

urak számára.

Ajánlatok N. A. poste restante Pécs küldendők.

10158. sz.

tlkv. 1898.

Árverési hirdetmény.

A dárдай kir. járásbíróság mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Szabó Anna sepsei lakos végrehajthatónak, Kis Pál Anna sepsei lakos végrehajtást szenvedett ellen 50 frt tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést a dárдай járásbíróóság területén lévő, Sepse községben a sepsei 169. sz. betétben felvett 483. hrsz. ház és beltelekre egészen az 1881. évi 60. t. cz. 156. §. d) pontja alapján, tehát Szabó Mátyás nevének álló részre is, és a sepsei 549. betéti A. I. 1—3. sorsz. szőlőre — melyet 53 frt 39 kr. váltságdíj terhel — 330 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi június hó 8. napján d. e. 10 órakor Sepse községben a bíró lakásán megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becslésének 10%-át, vagyis 33 forint 30 krt készpénzben, vagy az 1881. évi 60. törvényzikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi novb. 1-én 3333. szám alatt kelt igazs. ügy. miniszt. rend. 8-dik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárdán, a kir. bíróság mint tlkvi hatóságnál, 1899. évi január hó 2-án.

Székács,
kir. albiró.

Kiadó lakások.

A József-utca 8. számú házban
egy első emeleti lakás
260 frtért,
egy földszinti lakás
300 frtért bérbe adandó.
Bővebbet ugyanott a tulajdonosnál.

Amerikai szőlővesszők

solonis, monticola és metalica ;
sima vessző 1000 drb. 8 frt.
gyökeres vessző 1000 „ 20 frt.
zöld ojtás 1000 „ 60 frt.

Fajtisztaságért jótállás.

Kapható :

GERGITS MÁRTONNÁL
Pécsett, Makár-utca 32. szám.

Szabadalmazott sodronyüveg

legjobb anyag felső világosság, padló és gyári ablakokhoz, különféle vastagságúak, egész 1-75 négyzetméter terjedelemmel.

Különös előnyei: lehető legnagyobb biztonság áttörés és ütés általi törés ellen, megszüntetés a kellemetlen drót-rácsosattól, nagymértékben tűzbiztonság, együttmaradás netaláni törésnél, minthogy a sodrony-betét az üveget összetartja, a világosságának nagyban előmozdítása és eddig még rem. ismert világossági hatás. Sok állami és magánépületekben van használatban a legjobb eredménnyel. Számos elismerő bizonyítvány. Árjegyzék és mintákkal szívesen szolgálunk.

Öntött-üveg padló-lemezek felső világításra alkalmasak.

köcsi átjárók, földalatti folyosók vagy pályaudvari alagutak világítására, tömör anyagból, sima vagy különféle mintázott felülettel, fehér, félféher (körülbelül 30% olcsóbb mint a közönséges nyers öntött-üveg) és színes sodrony-betéttel, vagy a nélkül.

Tetőzet- és orom-fedőeserépüvegből különféle minta és nagyságban.

Aktien-Gesellschaft für Glasindustrie vorm. Friedr. Simens,
Neusattl bei Elbogen (Csehország.)

Másnemű gyártmányok: mindenféle palaczkok, palaczk-zárók, tábla-üveg belgái és német mintára, üveg-öntvények és préselt-üveg.

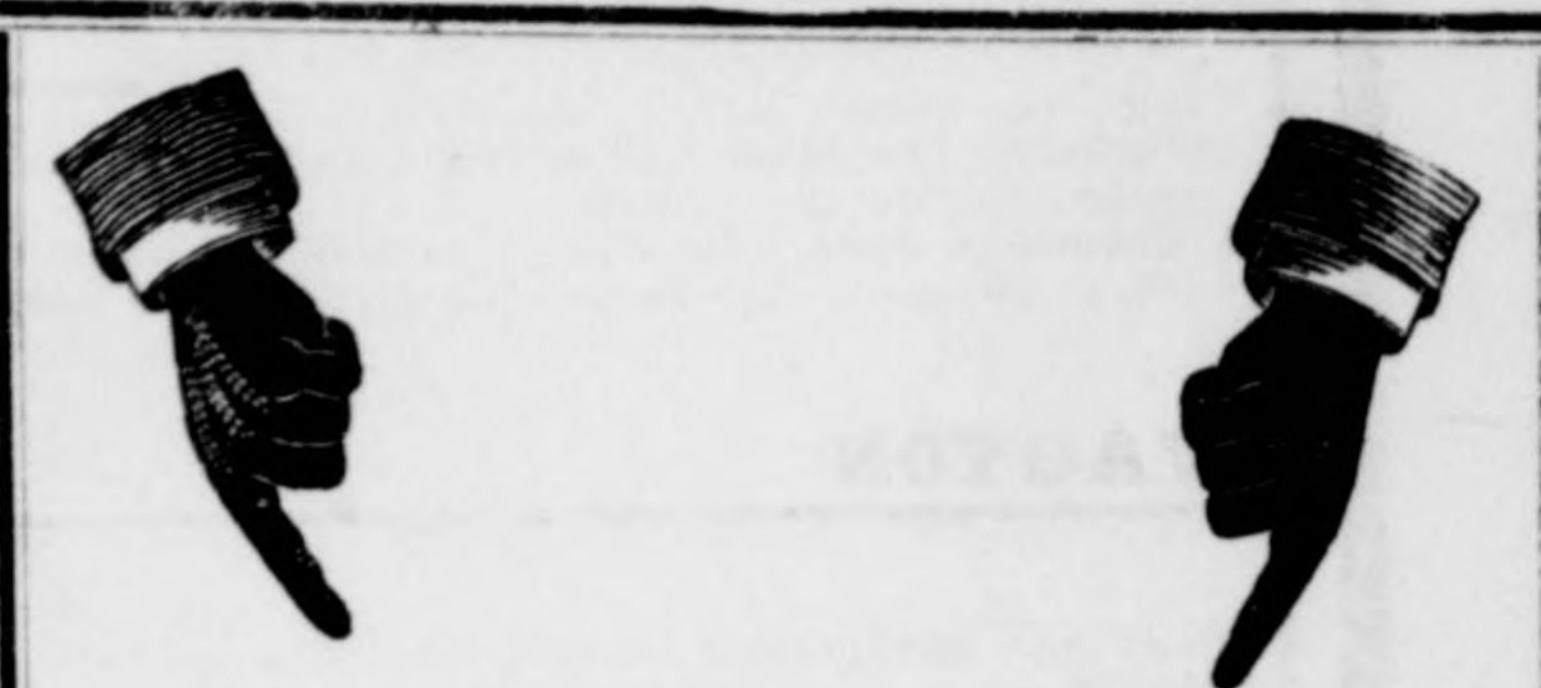
Szabadalmazott préselt üvegbetét.

Nincs oly köhögés elleni szer,
mely a

KAISER-féle mell-bonbont
förlömlná.

2360, közjegyző által hitelesített elismervény bizonyítja annak biztos hatását köhögés, rekedtség, hurut és elnyálkásodás ellen.

Kapható 10 és 20 kros csomagokban Pécsett: Benczenleitenner Sándor cukrászdájában.

Legolcsóbb bevásárlási forrás

asztalos és kárpitos

Butorok-ban

Fehér Béla

butorraktárban

Pécsett, Apáca-utca 2. sz. a.

a takarékpénztári új palotában.

A miről a n. é. butorvásárló közönség mindenkor meggyőződést szerezhet.

Birtok-eladás.

Pécs városához s az országúthoz közel, Martonfa határszélén, egy tagosított, körülárkolt s a legnemesebb alma- és körtefákkal körülültetett 50 magyar hold jó minőségű és gazdagon trágyázott szántóföld, őszi tiszta buza és tavaszi zabvetéssel; 7 hold rét, szükséges gazdasági eszközökkel, igás marhákkal, egy pár 15 markon fölüli jó lóval, béres-lakkal, istállóval, egy 10 öl hosszú és 6 öl széles pajtával. 10 magyar hold szőlőföld, 2 boltozott présházzal, melyeknek egyike a püspöki uradalomé volt, 500 akóra való hordókkal vasban, a másik ujonnan jó s erős anyagból épült 16 öl hosszú lyuk-pinczével, melyben 10 akós hordók elhelyezhetők. Martonfa községben egy tisztességes, jó anyagból épült uri ház, kerttel, és egy másik ugyanabban az udvarban, mely magtárnak alkalmazható, eladando birtok.

Értekezni lehet a hosszú-hetényi plebánián. — Közvetítők kizárva.

Nyomatott Taizs Józsefnél Pécsett, 1899.

Mindenütt dícsérik a híres
MACHLEID-féle
kecskeméti
arckenöcsöt,
mely rövid használat után minden szeplőt, májfoltot, himlőhelyet, pörsekeneket és egyéb kellemetlen kitételeket biztosan elmulaszt. Az aro szép, fiatal, kellemes üde színt nyer tőle, a napbarnítástól megóvja. Kitűnő hatása már néhány nap múlva észlelhető, egyszeri próba is elegendő, hogy ezt bárki örökre megkedvelje. Hatása a kecskeméti növényzappannal oly meglepő és elismert, milyet e téren szépitő-szer még el nem ért és fölül nem mult. Egyik jó tulajdonsága, hogy ártalmas utóhatása sohasem lesz. Egy tégely ára használati utasítással 50 kr.

Hajnal-szesz.

Biztosan meggyógyít minden fájdalmat, így köszvényreuma, csontfájdalmak, fejfájás, migrén, fogfájás, fül-fájás és hátfájás ellen a legbiztosabban ható gyógyszer. Még alig volt eset reá, hogy számos, sikertelenül használt szerek után a hajnal-szesznek enyhítő hatása ne lett volna. Sok ezer elnyomorodott beteg köszöni már ezen szerek teljes gyógyulását. Egy üveg ára használati utasítással 50 kr.

Kapható:

Farkas Ignác

„Mátyás király” című gyógyszer-tárában Kecskeméten és minden nagyobb vidéki gyógyszer-tárakban.

Főraktár Török József gyógyszer-tára Budapest.

